

به نام خدا
دانشگاه علامه طباطبائی

دانشکده حقوق و علوم سیاسی

عنوان:

مقایسه حقوق معنوی مالکیت فکری در نظام حمایتی کپی رایت و حق مؤلف

استاد راهنما:

دکتر ستار زرکلام

استاد مشاور:

دکتر ناهید جوانمرادی

نگارش

زینب جوام

پایان نامه جهت اخذ مدرک کارشناسی ارشد حقوق مالکیت فکری

سال تحصیلی

۹۰-۹۱

تقدیم به:

پدر و مادر عزیزم

که در لحظه لحظه زندگی ام در کنارم بوده اند

و امیدوارم گرمای وجودشان همواره مسرت بخش لحظه های زندگی ام باشد.

چکیده

موضوع پایان نامه بنده مقایسه حقوق معنوی پدیدآورندگان آثار ادبی و هنری می باشد و روش تحقیق بنده در این پایان نامه نظری می باشد و بنده از روش کتابخانه ای از کتب لاتین و فارسی سایت های لاتین و فارسی و پایان نامه های دانشگاه های مختلف استفاده نموده ام و این پایان نامه مشتمل بر ۸ فصل می باشد که در آن ابتدا به بیان مقدمه و مساله، هدف، اهمیت تحقیق، پرسش های تحقیق، فرضیه های تحقیق، مفاهیم و روش تحقیق و پلان تحقیق و به مقایسه حق معنوی پدید آورندگان در دو نظام کپی رایت و حق مؤلف پرداخته ام و همینطور مفهوم و پیشینه این دو نظام در مورد حقوق معنوی پدید آورندگان و به بیان مصادیق این دو نظام و شرایط حمایت از حقوق معنوی در این دو نظام ویژگیهای حقوق معنوی اصلی و مجاور و همینطور نحوه حمایت از این حقوق در بستر مبادلات الکترونیک پرداخته ام و شرایط حمایت از اصل و در پایان از این مباحث نتیجه گیری می نمایم.

فهرست

کلیات

۱-۲	مقدمه
۳-۴	بیان مساله
۵	اهمیت تحقیق
۶	پرسش های تحقیق
۶	فرضیه های تحقیق
۶	مفاهیم
۷	اهداف تحقیق
۷	روش و ابزار تحقیق
۷	پلان تحقیق

فصل اول: ویژگیهای اساسی نظام حق مؤلف و کپی رایت

۹-۱۰	مبحث اول: تفاوت های بین حقوق مالکیت ادبی و هنری و کپی رایت
	مبحث دوم: ویژگیهای اساسی نظام حق مؤلف
۱۱	گفتار اول: تاکید بر حقوق معنوی و شخصیت پدیدآورنده
۱۱-۱۴	گفتار دوم: تفکیک بین حقوق اثار ادبی و هنری و حقوق مجاور یا مرتبط
	مبحث سوم: ویژگی های اساسی نظام کپی رایت
۱۵	گفتار اول: تاکید بر ماهیت اقتصادی مالکیت فکری و حمایت از اثر به عنوان محصول اقتصادی

فصل دوم : پیشینه و مفهوم و مصادیق حقوق معنوی در کشورهای دارای نظام

حق مؤلف

مبحث اول: پیشینه در قانون فرانسه

۱۷-۱۸

گفتار اول : پیشینه

۱۹

گفتار دوم : قرن هجدهم و نوزدهم

۲۰

مبحث دوم: پیشینه در قانون ایران

۲۱

گفتار اول : مرحله فقدان قاعده قانونی

۲۱-۲۴

گفتار دوم: مرحله وجود قاعده قانونی

مبحث سوم : مفهوم حقوق معنوی

۲۴-۲۵

گفتار اول: مفهوم حقوق معنوی در حقوق ایران

مبحث چهارم: مصادیق حقوق معنوی

۲۶-۲۸

گفتار اول اثار مشمول حمایت

۲۹-۳۲

گفتار دوم : حق افشای اثر

۳۳

۱-۲ تفاوت حق افشا با اعلان

۳۴-۳۵

گفتار سوم : حق سرپرستی

۳۶-۳۷

۳- ۱: حق سرپرستی در قانون ایران

۳۷-۳۸

گفتار چهارم: حق احترام به اثر

۳۹-۴۰

۴۱: حق احترام به اثر در قانون ایران و المان و فرانسه

۴۱

گفتار پنجم: حق عدول یا اصلاح اثر

۴۲

۵- ۱ حق عدول یا اصلاح اثر در قانون فرانسه

فصل سوم : حمایت از حقوق معنوی دارندگان حقوق مجاور در کشورهای دارای

نظام حق مؤلف

مبحث اول: حمایت از حقوق معنوی مجریان اثر ۴۴-۴۶

گفتار اول : حق سرپرستی اثر ۴۶

گفتار دوم : حق احترام به اجرا ۴۷-۴۸

گفتار سوم : فقدان حق عدول و اصلاح ۴۹-۵۰

فصل چهارم: حمایت از حقوق معنوی در بستر مبادلات الکترونیکی

مبحث اول :اقسام حقوق معنوی در بستر مبادلات الکترونیکی ۵۲ - ۵۵

۱-۱: حق سرپرستی در قانون ایران ۵۵

۱-۲: بررسی قانون تجارت الکترونیکی ایران مصوب سال ۱۳۸۲-۲- ۵۶-۵۷

۲-۲: بررسی قانون مطبوعات ایران مصوب ۲۲ اسفند ۱۳۶۴ و اصلاحی ۱/۳۰ /۷۹ ۵۸

مبحث دوم: حمایت از حقوق معنوی دارندگان حقوق مجاور در بستر مبادلات

الکترونیکی

گفتار اول: اشخاص مورد حمایت ۵۹-۶۰

گفتار دوم: مصادیق حقوق معنوی دارندگان حقوق مجاور در این زمینه ۶۱-۶۳

الف : حق ولایت بر اثر یا حق انتساب اثر ۶۴

ب: حق حرمت اثر یا حق تمامیت اثر ۶۴

۶۵	ج : حق تصمیم‌گیری در مورد انتشار اثر
۶۵-۶۹	د: حق استرداد اثر
۷۰	گفتار سوم: حمایت در قانون ایران
۷۰-۷۱	گفتار چهارم: این که پدیدآورنده کیست؟
	مبحث پنجم : پیشینه و مفهوم حقوق معنوی در نظام کپی رایت
۷۱-۷۲	گفتار اول: تاریخچه حقوق معنوی در کشورهای دارای نظام کپی رایت (انگلستان)
۷۳	گفتار دوم : مفهوم حقوق معنوی در نظام کپی رایت
۷۴	۱-۲: مفهوم حقوق معنوی در نظام کپی رایت (انگلستان)
	گفتار سوم: پیشینه و مفهوم حقوق معنوی در آمریکا
۷۵	الف: پیشینه و مفهوم
۷۶	ب : چشم پوشی از حق معنوی در قراردادهای هنری
۷۷-۷۸	گفتار چهارم : بررسی حق معنوی در کشور استرالیا
۷۹	گفتار پنجم: بررسی حق معنوی در کشور کانادا
۷۹	گفتار ششم : آثار مورد حمایت
	گفتار هفتم: مصادیق حقوق معنوی
۸۰-۸۱	الف حق سرپرستی اثر

۸۲	ب : حق تمامیت اثر
۸۳ - ۸۴	ج : حق مقابله با انتساب خلاف واقع
۸۵	گفتار هفتم : مقایسه این دو نظام از لحاظ مستثنیات و مصادیق فصل پنجم : شرایط حمایت از حقوق معنوی در نظام حق مؤلف و کپی رایت
۸۶	مبحث اول: شرایط حمایت مطلق و بدون شرط در نظام حق مؤلف مبحث دوم: مستثنیات
۸۶	گفتار اول : نرم افزارها
۸۷	الف : بررسی در حقوق ایران
۸۷-۹۰	گفتار دوم : کنوانسیون برن
	فصل ششم : ویژگی‌های سلبی در نظام حق مؤلف
۹۱-۹۳	مبحث اول: قابل انتقال نبودن
۹۴	گفتار اول : بررسی در حقوق ایران
۹۵	مبحث دوم: ویژگی‌های حقوق معنوی مجریان اثر در کشورهای دارای نظام حق مؤلف
۹۶ - ۹۷	گفتار اول: قابل انتقال نبودن
۹۸	گفتار دوم: عدم شمول مرور زمان
۹۸	گفتار سوم: عدم وابستگی به شخص مورد حمایت

۹۹	گفتار چهارم: مفهوم و پیشینه اصل حمایت منوط به خدشه دارشدن در نظام کپی رایت
۱۰۰	فصل هفتم: ویژگی های حقوق معنوی در کشورهای دارای نظام کپی رایت
۱۰۰	مبحث اول: قابل اعراض بودن حقوق معنوی در کشورهای کامن لا
۱۰۱	مبحث دوم: محدودنبودن به زمان در برخی از اثار و موضوعات
۱۰۲	گفتار سوم : نتیجه گیری
	فهرست منابع
۱۰۳	کتب فارسی
۱۰۴	مقالات فارسی
۱۰۴	پایان نامه ها
۱۰۴	کتب لاتین
۱۰۵	سایت های فارسی
۱۰۶	سایت های لاتین

مقدمه

^۱ حقوق مالکیت فکری در معنای عام خود عبارتست از حقوق قانونی منتج از فعالیت های ذهنی ، فکری در زمینه های صنعتی، علمی، ادبی و هنری

^۲ حق مؤلف از مصادیق حق مالکیت معنوی است و به پدیدآورندگان آثار ادبی و هنری تعلق می‌گیرد. این حق فارغ از هرگونه قرارداد و شروط قراردادی ، حقوقی را برای پدیدآورنده اثر مقرر داشته است که همه افراد جامعه مکلف به رعایت آن هستند.

حق مؤلف خود شامل دو بخش حقوق معنوی و حق مادی یا مالی و اقتصادی است. حق معنوی عبارت است از حقوقی که پدیدآورنده اثر در جنبه‌های فرهنگی و اجتماعی آن دارد و مثلاً تنها خود او می‌تواند به عنوان پدیدآورنده اثر نام برده شود و یا اجازه انتشار آن را بدهد و یا از آن منع کند و یا جلوی تحریف آن را بگیرد، در حالی که حق مادی، جنبه بهره‌برداری مالی و تحصیل منفعت تجاری را در نظر دارد، به این معنا که مشارالیه می‌تواند آن را تکثیر کند و یا نزد عموم عرضه نماید.

که در این پایان نامه بنده به بررسی حق معنوی می پردازم و به مقایسه این حق در دو نظام حق مؤلف و کپی رایت می پردازم که در ذیل به توضیح اجمالی این دو نظام می پردازم.

حقوق کامن لا^۳ حقوق کامن لا بر اساس قوانین و مقرراتی استوار است که در دادگا هها ایجاد شده و توسعه یافته و بر مبنای ارای قضایی استوار است در واقع حقوق نا نوشته است مانند حقوق انگلستان. به این مورد نظام کپی رایت می گویند.

---

^۱ شکاریان، مصطفی، محدودیت ها و استثنائات حقوق مؤلف و حقوق مرتبط در قانون نمونه وایپو و مقررات موضوعه ایران، دانشگاه تربیت مدرس

، ابان ، ۱۳۹۰ ص ۲

^۲ روزبهی، لیلا، سرقت آثار ادبی و هنری، دانشگاه پیام نور

^۳ شیروی، عبدالحسین، حقوق تطبیقی، سمت، تهران چاپ دوم ، پاییز ۱۳۸۴، ص ۱۳۱

حقوق رومن ژرمن: این حقوق در مقابل کامن لا قرار دارد و حقوق نوشته است مثل فرانسه و ریشه در

حقوق روم دارد مانند حقوق کشور فرانسه

به این مورد نظام حق مؤلف می گویند.

و به بیان پیشینه، مفهوم، مصادیق و ویژگیهای حقوق معنوی در این دو نظام در پایان نامه خود می

پردازم.

بیان مساله

پدیدآورندگان آثار ادبی و هنری بطور سنتی از دو نوع حقوق که یکی جنبه اقتصادی دارد و از آن بعنوان حقوق مادی یاد می شود و دیگری حقوقی که ماهیت غیر مادی دارد و از آن به حقوق معنوی تعبیر می شود برخوردار هستند. هر چند در نگاه اول، حقوق معنوی پدید آورنده از اهمیت حقوق مادی برخوردار نیست ولی از یک سو، این حقوق در شرایطی دارای آثار و نتایج مالی است و از سوی دیگر، لزوم احترام به شخصیت پدید آورنده آن را در جایگاهی بس والاتر از حقوق مادی قرار می دهد، به گونه ای که بعنوان مثال، حقوق آلمانی مالکیت فکری از لحاظ تاریخی فقط حقوق معنوی پدیدآورنده را به رسمیت می شناخت و حقوق معنوی را یکی از شاخه های حقوق مادی تلقی می کرد.

گسترش فناوری های اطلاعاتی و ارتباطی جدید از جمله کامپیوتر، نرم افزارها و اینترنت علیرغم فواید بیشمار و غیر قابل انکاری که در توسعه ادب و فرهنگ و دانش داشته و دسترسی بیش از پیش مردم به اطلاعات یاری رسانده است ولی در عین حال، امکانات بی سابقه ای را برای نقض حقوق مالکیت ادبی و هنری و بویژه حقوق معنوی فراهم کرده است.

از زمان پیدایش مفهوم جدید از حقوق مالکیت فکری در طول سه قرن اخیر، کشورهای مختلف جهان دو دیدگاه متفاوت نسبت به حقوق معنوی ارایه کرده اند. در کشورهای تابع نظام کامن لا که حمایت از مالکیت ادبی و هنری تحت عنوان کپی رایت صورت می گیرد، اساساً نگاه اقتصادی بر جنبه های انسانی حقوق مالکیت فکری غلبه دارد، در حالی که در کشورهای تابع حقوق روم و ژرمن که به نظام حمایتی حق مؤلف شهرت دارند نگاه شخصیت گرایانه به مقوله مالکیت ادبی و هنری ترجیح داده شده است. این دو نگاه متفاوت، آثار حقوقی متفاوتی را نیز بدنبال داشته است. نه تنها مفهوم حقوق معنوی در هر یک از دو نظام حمایتی باهم متفاوت است بلکه مصادیق حقوق معنوی و نحوه حمایت از این حقوق نیز تفاوتی اساسی در دو نظام قرار دارد. با اینحال، در این تفاوت ها نباید اغراق کرد زیرا از یک سو، مشترکاتی از این حیث بین نظام کپی رایت و نظام حق مؤلف وجود دارد و از سوی دیگر در آنچه به قلمرو اتحادیه اروپا و

برخی مقررات بین المللی نظیر موافقتنامه جنبه های تجاری مالکیت فکری " تریپس " بر می گردد، با نوعی هماهنگ سازی حمایت از آثار ادبی و هنری و نزدیک تر شدن دیدگاه های کشورهای مختلف از جمله از حیث حقوق معنوی روبرو هستیم. این پایان نامه در صدد خواهد بود با بیان مفهوم حقوق معنوی در دو نظام یاد شده، وجوه اشتراک و افتراق آنها را در این مورد مطالعه قرار دهد. بدین منظور، علاوه بر حقوق ایران، حقوق کشورهای فرانسه و آلمان در چارچوب نظام کپی رایت و حقوق انگلستان به عنوان نماینده اصلی نظام کپی رایت نیز موضوع مطالعه قرار خواهند گرفت.

اهمیت تحقیق

شناخت ویژگی های دو نظام کپی رایت و حق مؤلف از چند حیث حایز اهمیت است. در وهله اول، هدف شناسایی جایگاه حقوق معنوی در هر یک از این دو نظام است تا میزان احترام به این حقوق مشخص شود. در وهله دوم، شناخت مصادیق حقوق معنوی و نیز محدوده و قلمرو این حقوق در هر یک از دو نظام یاد شده اهمیت و ضرورت دارد تا نه تنها پدید آورندگان آثار ادبی و هنری از نقطه نظر اعمال مثبت حقوق مالکیت ادبی و هنری از حقوقی که در این خصوص در هر یک از دو نظام مورد بحث آگاهی یابند بلکه از نقطه نظر اعمال منفی حقوق معنوی از حمایت هایی که هر کدام از آنها به هنگام نقض حقوقشان می توانند برخوردار شوند اطلاع یابند. سر انجام، زمانی که حمایت از حقوق معنوی در یک کشور خارجی مد نظر است شناخت قاضی داخلی از ابعاد حمایت از حقوق معنوی پدیدآورندگان بسیار اساسی خواهد بود.

پرسش های تحقیق

۱- آیا وجوه افتراق بین حق مؤلف و کپی رایت از حیث حقوق معنوی به اندازه ای هست که بتوان گفت

با دو سیستم حقوقی متفاوت از این جهت مواجه هستیم؟

۲ - کنوانسیون های بین المللی و منطقه ای تاثیری در از بین بردن تفاوت های بین دو نظام حمایتی

داشته است؟

فرضیه های تحقیق

۱- تفاوت های بین دو نظام حمایتی کپی رایت و حق مولف از حیث حقوق معنوی به میزان نی هست که

می توان گفت با دو سیستم حقوقی متفاوت روبرو هستیم.

۲- کنوانسیون های بین المللی و منطقه ای نقش مهمی در نزدیک کردن دیدگاههای کشورهای تابع هر

از دو نظام داشته است.

مفاهیم

حقوق مالکیت فکری : این حقوق در معنای وسیع عبارتست از حقوق ناشی از آفرینش های و خلاقیت

های فکری در زمینه های علمی، صنعتی، ادبی و هنری.

حقوق مالکیت ادبی و هنری : حقی است که پدیدآورندگان آثار ادبی و هنری از آن برخوردار هستند.

حق معنوی پدیدآورندگان : حقی است برای پدید آورندگان که ارتباط تنگاتنگی با شخصیت پدید آورنده

دارد و درمقابل حق مادی قرار دارد و از نام پدید آورنده و تمامیت اثر دفاع می کند.

کپی رایت : کپی رایت از دید حقوق کامن لا عبارتست از حق انحصاری ناظر بر آثار ادبی، نمایشی، هنری

و موسیقایی اصیل به علاوه اشخاصی که در تلاشهای خلاقانه نظیر ثبت آوا نداشت ها، فیلم ها و انتشار

آثار ادبی سرمایه گذاری می کنند.

اهداف تحقیق

شناساندن ماهیت، مصادیق، قلمرو و چگونگی اعمال حقوق معنوی و بیان تفاوت‌های آن در نظام کپی

رایت و حق مؤلف

مطالعه منشأ تفاوت بین حق مؤلف و کپی رایت از حیث حقوق معنوی

مطالعه تاثیر کنوانسیون‌ها و معاهدات منطقه ای و بین المللی در هماهنگ سازی حقوق معنوی پدید

آورندگان آثار ادبی و هنری

روش و ابزار تحقیق

روش تحقیق: توصیفی - تحلیلی و تطبیقی

روش گرد آوری اطلاعات و داده ها: کتابخانه ای

پلان تحقیق

در این تحقیق به بیان ویژگی‌های اساسی نظام حق مؤلف و کپی رایت در مورد حقوق معنوی و مفهوم و

پیشینه حقوق معنوی در هر کدام از این نظام‌ها می‌پردازیم. و در موارد بعدی به بیان مصادیق حقوق

معنوی و تفاوت‌های آن در حقوق کپی رایت و حق مؤلف می‌پردازیم و همینطور به بیان حقوق معنوی

دارندگان حقوق مجاور و ویژگی‌های دارندگان آن می‌پردازیم در مورد شرایط حمایت از کپی رایت و

ویژگی‌های حقوق معنوی در نظام کپی رایت و حق مؤلف می‌پردازیم و همینطور حقوق پدید آورندگان را

در بستر مبادلات الکترونیکی مورد بررسی قرار می‌دهیم و در آخر هم از این مطالب نتیجه‌گیری

مینماییم.

ویژگی‌های اساسی نظام حق مؤلف و کپی رایت

آدمی بر اساس فطرت و خلقت خویش، سرمایه‌ها و حقوق معنوی را به مانند سرمایه و حقوق مادی به رسمیت می‌شناسد. و اصولاً حق مالکیت اعم از این‌که متعلق آن امر مادی یا معنوی باشد از حقوقی است که بشر ماقبل از اجتماع به آن اذعان و اعتراف داشته و از «اعتبارات ماقبل الاجتماع» به شمار می‌آید. شناسایی این دسته از حقوق در ادوار تاریخ تمدن فرهنگی و معنوی به اشکال مختلف متجلی شده است. با این وصف گفته شده است از نظر تاریخی، برای نخستین بار در قرن هیجدهم میلادی «امانوئل کانت» دانشمند معروف آلمانی، به حق معنوی اشاره نمود و پیرو آن، حقوقدانان بر این نظریه پای فشردند. در سال ۱۹۲۸م برای نخستین بار کنفرانس بین‌المللی رم، حق معنوی مؤلف را مورد شناسایی قرار داد و به دولت‌های عضو «اتحادیه برن» توصیه نمود که قوانین مؤلف را در این زمینه تکمیل نمایند. کنفرانس رم توصیه نمود که مستقل از حقوق مالی، حتی بعد از واگذاری حقوق مزبور، حق معنوی وجود خواهد داشت. پدیدآورنده اثر، حق دارد که با هر نوع تغییر شکل اثر و هرگونه نقض یا تبدیل آن به شرافت، شهرت و حیثیت او لطمه وارد می‌نماید، مخالفت کند. به دنبال آن برخی از کشورها، حق معنوی را در قوانین خویش گنجانیدند و کشورهایی که قوانین آن‌ها در این زمینه ساکت است، رویه قضایی حمایت از حق معنوی را مورد شناسایی قرار داده‌اند.

نتایج و آثار شناسایی حق معنوی پدیدآورنده

از مهم‌ترین نتایج و آثار شناسایی حق معنوی پدیدآورنده می‌توان به موارد زیر اشاره نمود.

الف - جلوگیری از هرگونه تحریف، حذف، الحاق و تقلب نسبت به اثر

ب - جلوگیری از تجاوز به نام و عنوان اثر

ج - جلوگیری از هر عملی که به شرافت شخص پدیدآورنده و شهرت او لطمه وارد می‌سازد

د - حق مطالبه ترمیم و جبران خسارت وارد شده به اثر یا پدیدآورنده آن

هـ - امکان اقامه دعوی کیفری

و - امکان اقدام به مجازات‌های تکمیلی

تفاوت‌های بین حقوق مالکیت ادبی و هنری و کپی رایت^۵

تفاوت‌های بین این دو نظام حمایتی عمدتاً در تشریفات حمایت، موضوع حمایت (حمایت از اثر یا پدیدآورنده) و اهمیت حقوق معنوی جلوه‌گر می‌شود.

تشریفات حمایت: در نظام حق مؤلف که در فرانسه و اغلب کشورهای تابع نظام روم و ژرمنی اعمال می‌شود، حمایت از آثار ادبی و هنری اصولاً تابع هیچ گونه تشریفات نیست. بالعکس در نظام کپی رایت حمایت از آثار، موکول و مشروط به ثبت و تودیع آنها و به کار بردن علائمی است که حاکی از حقوق انحصاری نسبت به محصولات فرهنگی باشند. هر چند این تشریفات در سایه کنوانسیونها و معاهدات بین‌المللی کمرنگ‌تر شده‌اند، ولی همچنان ویژگی حمایتی کپی رایت را تشکیل می‌دهد.

حمایت از اثر یا پدیدآورنده: نظام کپی رایت اساساً بر حمایت از اثر استوار است؛ در واقع پدیدآورنده همانند تاجر صاحب کالای خود شناخته می‌شود و با آن دارای رابطه مالکانه صرف است. همان طور که یک سهام‌دار سهم خود و یک کارخانه‌دار محصولات خود را می‌فروشد، یک پدیدآورنده هم کتاب، فیلم - نامه، و فیلم خود را در معرض فروش قرار می‌دهد. بنابراین نظام کپی رایت نظامی با ماهیت اقتصادی است.

بالعکس، نظام حق مؤلف، بیشتر از آنکه به اثر معطوف باشد به حمایت از پدیدآورنده توجه دارد و اثر را وابسته به شخصیت و هویت پدیدآورنده می‌داند. هر چند در نظام کپی رایت پدیدآورنده دارای حق انحصاری بهره برداری است و هیچ کس نمی‌تواند بدون رضایت او از اثر بهره‌مند شود؛ ولی از یک سو این انحصار می‌تواند به طور کامل مورد انتقال قرار گیرد و از سوی دیگر کمترین ارتباطی با ویژگی‌های شخصیتی پدیدآورنده ندارد، بلکه با فایده‌مندی عمومی اثر پدیدآورنده در پیوند است.

^۵ زرکلام، ستار، حقوق مالکیت ادبی و هنری، سمت، تهران، ۱۳۸۷، صص ۶ و ۷

^۶ همان، ص ۷

اهمیت حقوق معنوی: در نظام حق مؤلف به طور کلی و حقوق فرانسوی به طور خاص، حقوق معنوی پدیدآورنده از اهمیت فوق‌العاده‌ای برخوردار است. در واقع همان طور که در بخش‌های آتی ملاحظه خواهد شد نظام حق مؤلف یک نظام شخصیت گراست و اثر با شخصیت پدیدآورنده رابطه تنگاتنگ دارد. بالعکس در نظام کپی رایت اثر فاقد هرگونه رابطه با شخصیت شناخته می‌شود و همان طور که دیدیم ماهیت اقتصادی حقوق پدیدآورنده کاملاً غلبه دارد به گونه‌ای که مالکیت سنتی تفاوت بسیار اندکی با مالکیت فکری دارد.

بنابراین از یک سو دامنه حقوق معنوی در نظام حق مؤلف در مقایسه با نظام کپی رایت وسیع‌تر است؛ برای مثال در حالی که در حقوق فرانسه و برخی کشورهای تابع نظام حق مؤلف، حق سرپرستی، حق احترام به اثر، حق افشا و حق عدول، از حقوق معنوی پدیدآورنده محسوب می‌شوند، در نظام کامن‌لا و کپی رایت فقط حق سرپرستی و حق احترام به اثر شناخته شده‌اند. از سوی دیگر، نحوه حمایت از حقوق معنوی نیز در این دو نظام با هم متفاوت هستند. بر خلاف نظام حق مؤلف که حمایت از حقوق معنوی به طور مطلق پذیرفته شده و موکول به تحقق شرایط خاصی نیست، در نظام کپی رایت اولاً، حقوق معنوی در حدی که مورد شناسایی قرار گرفته با استثنائات زیادی همراه است و ثانیاً، حمایت از این حقوق منوط و مشروط به این است که موجب صدمه و لطمه به اعتبار و حیثیت پدیدآورنده یا مجری اثر شود. با این همه، در ابعاد این تفاوتها نباید اغراق کرد زیرا تحت تأثیر معاهدات و کنوانسیون‌های بین‌المللی به ویژه دستورالعمل‌های اتحادیه اروپا، این تفاوتها به میزان قابل توجهی کمرنگ شده‌اند. در نظام حق مؤلف و کپی رایت، تفاوت‌هایی وجود دارد که در ذیل به تفصیل به آن خواهیم پرداخت.